

St. Kluis 4(2),
1978

BROEDVOGELS VAN DE COLLSE ZEGGE

Door Frank Neyts en Tom Heijnen

In het afgelopen broedseizoen (1977) werd het gebied De Collse Zegge globaal op broedvogels geïnventariseerd. Dit gebied, vnl. bestaande uit een zeggevegetatie, moerasbosjes en populierenbosjes (totaal ca. 50 hectare) ligt in de gemeenten Nuenen, Eindhoven en Heeze.

Aanleiding voor de inventarisatie was de dreigende aantasting van het gebied door o.a. een overmatige bemesting en de planning van een zigeunerkamp. Wij krijgen de indruk dat dit bijzonder waardevolle gebiedje sterk verwaarloosd wordt door de betreffende gemeenten.

In het hiernavolgende overzicht worden de inventarisatieresultaten beknopt weergegeven. De inventarisatie in 1977 was zeker niet volledig zodat de vermelde aantallen in de meeste gevallen minima zijn. In het komende broedseizoen willen we een goede inventarisatie uitvoeren om op deze wijze te kunnen bijdragen tot een betere bescherming van de Collse Zegge.

Aantal vastgestelde broedterritoria in de Collse Zegge (ca. 50 ha.) in 1977:

Wilde Eend	2-3	Sprinkhaanrietzanger	1?
Wintertaling	1	Kleine Karekiet	50
Patrijs	4	Bosrietzanger	30
Fazant	13	Rietzanger	14
Waterral	2	Spotvogel	2
Waterhoen	8	Zwartkopje	17-19
Kievit	1	Tuinfluit	7
Watersnip	2-4	Grasmus	8
Holenduif (niet geteld)	?	Fitis	15-16
Houtduif	?	Tjiftjaf	43-48
Turkse Tortel	1	Heggenmus	23
Koekoek	3-4	Gele Kwikstaart	1-2
Grote Bonte Specht	ws. 2	Spreeuw	?
Veldleeuwerik	2	Ringmus	?
Wielewaal	1	Groenling	4
Zwarte Kraai	4-5	Vink	2
Ekster	1	Geelgors	-
Vlaamse Gaai	1	Rietgors	37
Koolmees	15		
Pimpelmees	4	Incidentele broedgevallen 1973 - 1976:	
Matkopmees	8-9	Boomvalk	ws. 1
Staartmees	3	Kleine Bonte Specht	1
Boomkruiper	4	Snor	3
Winterkoninkje	50	Grote Karekiet	1-2
Roodborstje	10-11		
Nachtegaal	1		
Blauwborstje	7-8 5-6		
Roodborsttapuit	1		
Merel	21		
Zanglijster	4		
Grote Lijster	2		

T. HEIJNEN
JAN SLUIJTERS WEG 26,
5645 JD EINDHOVEN

Toelichting:

Waterral - In 1975 werden 6-7 en in 1976 5 territoria vastgesteld.

Bruine Kiekendief - De biotoop is geschikt maar door verstoringen broedt de soort er niet. Er werd wel balts en copulatie waargenomen.

Boomvalk - In 1975 broedde waarschijnlijk een paartje in een kraaiennest.

Steenuil - Ofschoon de Collse Zegge met directe omgeving op het oog zeer geschikt lijkt voor de Steenuil, werd deze soort nog nimmer hier gezien.

Ransuil - Deze vogel broedt vlak bij de Zegge.

IJsvogel - Het voedselbiotoop is geschikt voor de IJsvogel maar voldoende nestgelegenheid ontbreekt. Het is zinvol deze kunstmatig aan te leggen.

Sprinkhaanrietzanger - In 1973-75 circa 5 territoria.

In totaal konden in 1977 420 - 435 broedterritoria vastgesteld worden, verdeeld over 48 soorten. In de periode 1973-77 waren dit 51-52 soorten.

Het werkelijk aantal broedparen overschrijdt zeker de 450, wat neerkomt op een gemiddelde dichtheid van ongeveer 9 paren per hectare. *ws. ± 500 pl.*

Al met al zijn dit zeer hoge waarden voor een klein gebied als de Collse Zegge. Het gebied herbergt vooral veel mecrasvogels. Een aantal soorten behoren tot de regionaal schaarse; dit is in onderstaande geïllustreerd:

Het aantal broedparen van een aantal soorten in de Collse Zegge, uitgedrukt als percentage van het totaal aantal paren in het zgn. karteringsdeel Zuidoost-Brabant (zie fig. 6 in publicatie nr. 2 van onze werkgroep). Naar gegevens uit de periode 1973 - 1977 (maxima uit deze jaren).

Boomvalk	ca. 6 %
Waterral	ca. 10 %
Watersnip	ca. 10 %
Kleine Bonte Specht	ca. 10-15 %
Blauwborstje	ca. 8-11 %
Sprinkhaanrietzanger	ca. 15 %
Snor	ca. 15 %
Grote Karakiet	ca. 10 %
Rietzanger	ca. 35 %

Ook voor trek- en wintervogels heeft de Zegge een belangrijke functie. Tot de waargenomen soorten in deze categorie die in het gebied pleisterden behoren onder meer: Dodaars, Sperwer en Buizerd, Porseleinhoen, Watersnip, IJsvogel, Baardmannetje, Waterspreeuw, Gras- en Waterpieper, Grote Gele Kwikstaart ~~op~~diverse vinksoorten en gorssoorten.

Algemene conclusie:

De Collse Zegge herbergt een opmerkelijke vogelfauna. Een exacte inventarisatie is wenselijk, zowel wat betreft vogels als o.a. de flora. Deze moet liefst dit jaar plaats vinden, opdat zo snel mogelijk een rapport samengesteld kan worden waarin advies moet worden uitgebracht aan de betreffende gemeenten over de wenselijke beheersmaatregelen e.d.